

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

TRAFFIC LAWS ENFORCEMENT IN BANGKOK

Pol. It. Saroj Khumsub

**A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1996
ISBN 974-636-114-7**

C670636 : MAJOR LAWS

KEY WORD: TRAFFIC LAWS ENFORCEMENT \ TRAFFIC OFFICIALS

SAROJ KHUMSUM Pol. It. : TRAFFIC LAWS ENFORCEMENT IN BANGKOK. THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS. 131 pp. ISBN 974-636-114-7

This dissertation focuses primarily at both to inquire the root causes of traffic problems and its relevant laws by mean of to make an assessment the provisions of traffic laws and their implementation by mean of the effectiveness of the enforcement of traffic laws in Thailand as well as to make suggestions toward the situation.

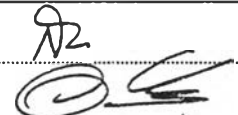
The result getting from the research indicated that there are several laws dealing with traffic problems. Most of these laws are separately enacted and implemented (by mean of law and organization in charge). The problems raised by this is the inadequacy and out-of-date of relevant laws and regulations. It is important to note that philosophical basis and basic attitude behind these laws is the liability of violation traffic laws is not serious responsibility, we witnessed, most of traffic laws provisions merely stipulated the liability of breaking the law will be punished with a fine not exceeding certain sum of money, so this is not adequate to promote sense of respect to the law and sense of discipline to the people.

With regard to the operational approach of traffic laws, findings, are, relevant laws are not properly enforced e.g. the issue of illiteracy of traffic officials of the concerned laws, lack of sense of responsibility among officials, all of these caused fail to raise the sense of obedience of the people to the law. As such lack practical value unless their content and meaning, through education and training and through monitoring, become part of the creed of every law enforcement official, traffic official is part of law enforcement system, the aim of which is to control act of violation of traffic laws, promote well being of traffic life of the city as well as maintain public discipline and order on high ways, in fulfillment of the first premise of every profession, should be held to the duty of disciplining itself. Inspire of the fact that in the case of strictly execute of traffic laws, shortcoming always appear e.g. when the officials issue an order to fine the one who violate the law, not everyone have to pay subject to the order. Because of any act of corruption among traffic officers, it should be understood to encompass the commission or omission of an act in the performance of or in connection with one's duties, in response to gifts, promises or incentives demanded or accepted, or the wrongful receipt of these once the act has been committed or omitted. One reason raised from this, is non-equitable basis distribute of reward on the arresting and ordering to fine the violator. To review laws, regulations as well as administrative means of traffic law enforcement is the suggestion.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....
2539

ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของท่านรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้ให้ความกรุณาต่อผู้เขียนทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้า ให้ข้อคิด ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง นอกจากนี้ท่านยังได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โหมะวิไลกุล ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านพันตำรวจตรี ดร.ยงยุทธ สาระสมบัติ, ท่านอาจารย์ชัยเกษม นิตสิริ และท่านพลตำรวจตรี สุพจน์ ณ บางช้าง ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อมูล คำแนะนำ ข้อคิดเห็น จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณบุคคลทุก ๆ ท่านผู้มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถดำเนินไปจนสำเร็จเรียบร้อย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน และคุณพงษ์เทพ แซ่ลี้

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมติฐาน.....	5
วิธีการศึกษาวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2 ความเป็นมาของการจรรยา ฎหมายเกี่ยวกับการจรรยาและปัญหาการจรรยา.....	6
ความเป็นมาของการจรรยาและกฎหมายเกี่ยวกับการจรรยา.....	6
สาเหตุของปัญหาจรรยา.....	9
1. ปัญหาเกี่ยวกับผังเมืองและการขยายตัวของเมือง.....	10
1.1 ความเจริญเติบโตและความเปลี่ยนแปลงในกรุงเทพมหานคร.....	10
1.1.1 เศรษฐกิจ.....	10
1.1.2 ประชากร.....	11
1.1.3 รูปแบบการพัฒนาทางกายภาพ.....	13
1.2 ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เป็นระเบียบและการขยายตัวของชุมชน.....	14
1.2.1 ปัญหาการเติบโตของเมืองที่ขาดการควบคุม.....	15
1.2.2 ปัญหาการบังคับใช้ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร.....	16
1.2.3 ปัญหาที่อยู่อาศัย.....	16

2. ปัจจัยของระบบโครงข่ายถนน	17
2.1 ปัญหาของระบบโครงข่ายถนน.....	18
2.2 ปัญหาการเพิ่มขึ้นของจำนวนยานพาหนะ.....	19
3. ปัจจัยระบบขนส่งสาธารณะไม่มีประสิทธิภาพ.....	20
4. ปัจจัยเกี่ยวกับคน.....	20
4.1.1 ผู้ขับขี่รถยนต์.....	21
4.1.2 คนเดินเท้า.....	22
5. ปัจจัยเกี่ยวกับองค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจราจร.....	23
6. ปัจจัยการขยายงานสาธารณสุขโลก.....	24
7. ปัจจัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุ.....	24
ผลกระทบจากปัญหาจราจร.....	25
1. ผลทางเศรษฐกิจ.....	25
2. ผลทางสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สิน.....	25
3. ผลทางงบประมาณและการลงทุน.....	26
บทที่ 3 การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร.....	27
การบังคับใช้กฎหมายจราจร (Traffic Law Enforcement).....	27
1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจราจร.....	29
1.1 ลักษณะของความผิดตามกฎหมายจราจร.....	30
1.1.1 ความผิดที่เป็นความผิดต่อกฎระเบียบ.....	31
1.1.2 ลักษณะของของความผิดที่เป็นการก่ออันตราย.....	33
1.1.3 ความผิดเป็นการกระทำโดยประมาท.....	35
2. อำนาจและหน้าที่ของพนักงานตามกฎหมายจราจร.....	38
2.1 อำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่.....	38
2.2 อำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวน.....	44
2.2.1 อำนาจในการว่ากล่าวตักเตือน.....	44
2.2.2 อำนาจในการเปรียบเทียบปรับ.....	44

2.2.2.1	ความผิดที่พนักงานสอบสวนมีอำนาจทำการ เปรียบเทียบปรับได้.....	45
2.2.2.2	ความผิดที่พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจทำการ เปรียบเทียบปรับ.....	46
2.2.3	อำนาจในการส่งหมายเรียก.....	47
2.3	เงินรางวัลในการจับกุมผู้กระทำความผิด.....	48
2.3.1	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย การจ่ายเงินรางวัลในคดีจับกุม ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจรทางบก รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ พ.ศ. 2537.....	49
2.3.2	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลในคดีจับกุม ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่ง และการเดินเรือ พ.ศ. 2535.....	52
3.	มาตรการโทษตามกฎหมายจราจร.....	54
3.1	มาตรการโทษที่เป็นโทษทางอาญา.....	55
3.2	มาตรการโทษที่ไม่ใช่โทษทางอาญา.....	60
4.	หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย.....	66
1.	คณะกรรมการจัดระบบการจราจร.....	67
2.	สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจร.....	69
3.	กรมตำรวจ.....	70
4.	กรุงเทพมหานคร.....	75
5.	กรมการขนส่งทางบก.....	75
บทที่ 4	วิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร.....	78
1.	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอันเกิดจากตัวบทกฎหมาย.....	78
1.1	กฎหมายมีหลายฉบับ.....	78
1.2	การไม่บังคับการตามกฎหมาย.....	80
1.3	การออกกฎกระทรวงโดยปราศจากอำนาจ.....	81
1.4	กระบวนการพิจารณาล่าช้า.....	82
1.5	กฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน.....	83

2.	ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน.....	84
2.1	ปัญหาในการออกใบสั่ง.....	84
2.1.1	การเปรียบเทียบปรับ.....	85
2.1.2	การไม่มารายงานตัวชำระค่าปรับ.....	85
2.1.3	กำหนดอายุความ.....	88
2.1.4	การออกใบสั่งไม่ชัดเจน.....	88
2.1.5	ระบบคอมพิวเตอร์.....	89
2.2	การขาดการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา.....	91
2.3	ปัญหาเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่เจ้าพนักงานจราจร.....	95
2.4	ปัญหาเงินรางวัลในการจับกุมผู้กระทำความผิด.....	97
2.5	ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวน.....	98
3.	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอันเกิดจากมาตรการโทษ.....	101
3.1	โทษปรับ.....	101
3.2	มาตรการเสริม.....	102
4.	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอันเกิดจากหน่วยงาน.....	103
4.1.	ตำรวจจราจร.....	103
4.2.	กรุงเทพมหานคร.....	109
	ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	110
	ปัญหาการแบ่งแยกอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงาน.....	116
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	118
	บทสรุป.....	118
	ข้อเสนอแนะ.....	119
1.	การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ.....	119
2.1	มาตรการโทษทางอาญา.....	119
2.2	มาตรการโทษที่มีโทษทางอาญา.....	120
2.	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน.....	121
3.	บทบัญญัติของกฎหมาย.....	122
1.1	ปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม.....	122

1.2 กระบวนการพิจารณา.....	124
4. ข้อเสนอแนะอื่น	126
รายการอ้างอิง.....	128
ประวัติผู้เขียน.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	สถิติการจับกุมโดยการออกหนังสือคำสั่งเจ้าพนักงานจราจร.....	3
ตารางที่ 2	จำนวนประชากร ขนาดพื้นที่ปกครองของกรุงเทพมหานคร.....	12
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบจำนวนประชากรกรุงเทพมหานครและประชากร ของจังหวัดปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร.....	13
ตารางที่ 4	สถิติรถจดทะเบียนประจำปี 2524-2537 (ส่วนกลาง).....	19
ตารางที่ 5	สถิติผลการจับกุมโดยการออกหนังสือคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร ในกรณีพบตัวผู้กระทำผิด.....	85
ตารางที่ 6	สถิติผลการจับกุมโดยการออกหนังสือคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร ในกรณีไม่พบตัวผู้กระทำผิด.....	86
ตารางที่ 7	รัฐสูญเสียเงินในการพิมพ์ใบสั่ง.....	87
ตารางที่ 8	รัฐควรได้รายได้เพิ่มขึ้นจากการมารายงานตัว.....	87
ตารางที่ 9	สถิติการเบิกใบสั่งเฉพาะ บก.จร. ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม 2539..	92
ตารางที่ 10	สถิติการเบิกใบสั่งเฉพาะเจ้าพนักงานจราจรของสถานีตำรวจนครบาล ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม 2539.....	92
ตารางที่ 11	ขั้นตอนการของบประมาณของเจ้าพนักงานจราจรกรุงเทพมหานคร.....	106